

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/131/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011094
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122011094.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 15.07.2022 pod sp. zn. 5PP/110/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 18.10.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 ods.1 Tr. por., § 66 ods. 1 písm. a), ods.2, ods.3 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného A. B. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/65/2020 zo dňa 1.10.2020 a rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 4T/59/2018 zo dňa 18.6.2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Dunajská Streda o neosvedčení v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia sp. zn. 4T/59/2018 zo dňa 26.5.2021.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. U odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z uloženého (resp. z postupne uložených) trestov odňatia slobody a zároveň prvá materiálna podmienka, splnenie ktorej súd vyvodzuje zo skôr pozitívneho hodnotenia odsúdeného, no nebola splnená druhá materiálna podmienka a tou je skutočnosť, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd v súvislosti so skúmaním splnenia tejto podmienky uviedol, že vzhľadom na resocializačnú prognózu a obsah registra trestov, kde má odsúdený evidovaných doposiaľ 6 záznamov je vysoká miera pravdepodobnosti ďalšej recidívy. Z lustrácie z registra trestov vyplýva, že odsúdenému boli ukladané prevažne nepodmiennečné tresty odňatia slobody, avšak v dvoch prípadoch došlo k uloženiu podmiennečného trestu, pričom v jednom z nich sa odsúdený v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčil. Okresný súd poukázal na skutočnosť, že odsúdenému bol rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 18.06.2018 sp. zn. 4T/59/2018 uložený trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov s podmiennečným odkladom so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky. Napriek hrozbe nepodmiennečného trestu odňatia slobody, odsúdený nevedol v skúšobnej dobe riadny život a dopustil sa trestnej činnosti, za ktorú mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Komárno zo dňa 01.10.2020 sp. zn. 2T/65/2020 uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Nakoľko odsúdený v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu nevedol riadny život a dopustil sa konania v rozpore so zákonom, Okresný súd Dunajská Streda uznesením pod sp. zn. 4T/59/2018 zo dňa 26.5.2021 odsúdeného neosvedčil v skúšobnej dobe a nariadil

mu výkon trestu odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov. Na základe vyššie uvedených skutočností je možné usúdiť, že hoci bolo odsúdenému umožnené viesť v skúšobnej dobe podmieneného odkladu riadny život, odsúdený napriek hrozbe nepodmienečného trestu odňatia slobody takýto život nevedol, z predchádzajúcich trestov sa nepoučil a dopustil sa ďalšieho porušenia Trestného zákona. V danej súvislosti poukázal okresný súd i na fakt, že odsúdenému už bola raz podmieneným prepustením z výkonu trestu odňatia slobody daná šanca viesť riadny život, avšak odsúdený túto šancu nevyužil vo svoj prospech a zo svojej trestnej činnosti sa nepoučil. Okresný súd má za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený A. B., v ktorej písomnom zdôvodnení poukázal na to, že:

okresný súd vykonal verejné zasadnutie napriek tomu, že žiadal súd o tlmočníka z jazyka maďarského, nakoľko slovenský jazyk neovláda, čím bolo porušené jeho právo na obhajobu (v danej súvislosti poukázal na obsah záznamu z pojednávania),

má splnené všetky zákonné podmienky na podmienené prepustenie, nakoľko jeho správanie bolo na požadovanej úrovni, vo vzťahu k jeho osobe neboli zaznamenané žiadne negatívne poznatky, nemá vykázaný žiadny disciplinárny trest, počas výkonu väzby a výkonu trestu udržiaval styk s rodinou, upravil styky s rodinou a družkou, pre ktorú je vo výkone trestu, rodina je pripravená mu pomôcť, má záujem sa po prepustení okamžite zamestnať.

Na základe uvedených skutočností navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie s tým, že mu bude pre účely verejného zasadnutia ustanovený tlmočník z jazyka maďarského, alebo aby sám rozhodol o jeho podmienenom prepustení s určením probačného dohľadu a uložením primeraných povinností a obmedzení.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Trestného zákona ak ide o podmienčne prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienene prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 a 67 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienene prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správnej závere, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienčne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu (resp. postupne uložených trestov), ako i podmienka riadneho správania sa vo výkone trestu, o čom svedčí skôr pozitívne hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, no nebola splnená jedna z materiálnych podmienok, a to predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 TZ je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. (R 5/2017).

Túto podmienku súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Je dôležité poukázať na to, že odsúdený bol už v minulosti viackrát súdne trestaný a to viackrát na podmienčne i nepodmienečné tresty odňatia slobody, dokonca bol z výkonu trestu už podmienčne prepustený a teda mal možnosť preukázať, že i podmienčne odsúdenie resp. podmienčne prepustenie splní u neho očakávaný účel, avšak dopustil sa opakovane spáchania skutkov kvalifikovaných ako trestné činy (a to dokonca i v čase plynutia skúšobnej doby podmienčne odsúdenia), za ktoré bol právoplatne odsúdený. Vzhľadom už aj na tieto skutočnosti, má sťažnostný súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmienčným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody (tak, ako na to správne poukázal i súdu prvého stupňa) by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

V danom prípade bolo prihladené s poukazom na § 66 ods.2 Tr. zákona tiež na povahu spáchanej trestnej činnosti a v zmysle odpisu registra trestov aj na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti (odsúdený má objektívne vykázaných 6 odsúdení), kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodit' záver, že bude viesť na slobode riadny život, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha (doposiaľ páchala) trestnú činnosť. Podmienčne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré majú v danom smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, čo však u menovaného odsúdeného, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nie je možné jednoznačne konštatovať.

Odsúdený A. B. dostal zo strany spoločnosti, resp. súdu opakovane možnosť preukázať (a to opakovaným podmienčným odsúdením, resp. podmienčným prepustením), že „miernejší trest“ na

jeho nápravu postačuje. Žiaľ, nestalo sa a k páchaniu trestnej činnosti sa odsúdený vrátil i po podmieničnom odsúdení a tiež po podmieničnom prepustení, čo nasvedčuje len tomu, že podmieničné odsúdenie (prepustenie) u neho nemalo z hľadiska resocializácie a teda i celkového polepšenia žiadny význam.

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, ktoré však sú vzhľadom na mnohosť záznamov o jeho odsúdeniach a vzhľadom na opätovné páchanie trestnej činnosti odsúdeným jasne preukázané.

Taktiež je potrebné uviesť, že k odsúdenému B. A. boli súdy doposiaľ rozhodne štedré, keď jeho v poradí 4-té odsúdenie bol výlučne výchovného charakteru a teda „podmieničné“ (aj napriek tomu, že predtým absolvoval výkon nepodmieničného trestu z ktorého bol podmienične prepustený), avšak tento podľa názoru sťažnostného súdu rozhodne už premárnil svoje šance dokázať spoločnosti, že sa polepšil a že išlo len o náhodilé, príp. ojedinelé ľudské zlyhanie. Z histórie správania sa odsúdeného možno vyvodíť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti prevažujú nad ním prezentovanou ochotou žiť riadny a slušný život. Preto krajský súd konštatuje, že pravidlá normálneho spolužitia je odsúdený podľa všetkého schopný rešpektovať zrejme len pod dozorom a vo vynútených podmienkach výkonu trestu.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Celkom na záver má krajský súd k sťažnostným námietkam odsúdeného ohľadom porušenia jeho práva na obhajobu pre neprítomnosť tlmočníka z jazyka maďarského na verejnom zasadnutí, o ktorého požiadal, za potrebné poukázať v prvom rade na uznesenie NS SR pod sp. zn. 2Tdo/29/2019 zo dňa 30.07.2019, z ktorého vyplýva, že „Obvinený sa môže kedykoľvek vzdať práva na tlmočníka a prekladateľa podľa § 2 ods. 20 Trestného poriadku ak aj po vyhlásení, že neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie, pri úkone trestného konania, bez toho, aby bol k tomu kýmkoľvek nabádaný alebo vedený, plynule vypovedá alebo komunikuje s orgánmi činnými v trestnom konaní alebo súdom a tým dáva najavo dostatočnú znalosť úradného jazyka, v ktorom s týmito orgánmi komunikuje. Nad rámec uvedeného najvyšší súd uvádza, že obvinený má možnosť kedykoľvek uplatniť si právo na tlmočenie a preklad, ak nerozumie úradnému jazyku orgánov činných v trestnom konaní a súdu; ak sa však tohto práva dobrovoľne vzdá takým prejavom, že dobrovoľne vypovedá pred orgánmi činnými v trestnom konaní, znalcom, súdom, tak, že nevznikne ani najmenšia pochybnosť o jeho spôsobilosti náležite sa v úradnom jazyku vyjadrovať a obhajovať, bolo by čisto formálne zabezpečovať prítomnosť a činnosť tlmočníka pri každom takom úkone. Podľa názoru najvyššieho súdu sa obvinený môže kedykoľvek vzdať práva na tlmočníka a prekladateľa podľa § 2 ods. 20 Trestného poriadku ak aj po vyhlásení, že neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie, pri úkone trestného konania, bez toho, aby bol k tomu kýmkoľvek nabádaný alebo vedený, plynule vypovedá alebo komunikuje s orgánmi činnými v trestnom konaní alebo súdom a tým dáva najavo dostatočnú znalosť úradného jazyka, v ktorom s týmito orgánmi komunikuje. Takýto úkon trestného konania je v ďalšom konaní procesne použiteľný aj v prípade, ak po ňom, v ďalšom konaní, obvinený opäť vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie a uplatní si právo na tlmočníka a prekladateľa.“

Vzhľadom k tomu, že odsúdený na verejnom zasadnutí okresného súdu dňa 15.07.2022 vyhlásil, že žiada vykonať verejné zasadnutie v neprítomnosti tlmočníka a tohto nežiada (vyplýva to tak zo zápisnice o verejnom zasadnutí ako i z obsahu vyhotoveného záznamu) sťažnostný súd je toho názoru, že dôkazy vykonané na tomto verejnom zasadnutí sú v celom rozsahu procesne použiteľné pre zobjektívizovanie zisteného skutkového stavu, z obsahu sťažnostných námietok koncipovaných odsúdeným tiež nevyplýva, že by nerozumel slovenskému jazyku v rozsahu nevyhnutnom pre potreby daného konania, preto sťažnostný súd konštatuje, že právo na obhajobu odsúdeného nebolo vytýkaným procesným postupom prvostupňového súdu porušené a jeho námietky v danom smere hodnotí ako neopodstatnené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.